СЕНТЯБРЬ 22
1939 во
№ 133 (1096)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

ТОМЙӦЗЛЫ—ВОЕННӦЙ ТӦДӦМЛУНЪЯС

ВКП(б) XVIII съездлысь историческӧй шуӧмъяс олӧмӧ пӧртӧмӧн комсомольскӧй организацияяс кутісны ыджыдджык внимание сетны массовӧй оборонно-физкультурнӧй уджлы. Сідзи, миян республикаса осоавиахим организацияысь бӧрйя куим тӧлысь чӧжӧн примитӧма 2.156 выль шленӧс. На пӧвсын 1.673 комсомолец. Уна зон да ныв занимайтчӧны стрелковӧй кружокъясын, велӧдчӧны шыблавны граната, веськӧдлыны машинаӧн. Унаӧн упорнӧя велӧдӧны военнӧй делӧ, овладевайтӧны военнӧй специальностьӧн.

Но тайӧ успехъяскӧд тшӧтш оборонно-массовӧй уджын эм гырысь тырмытӧмторъяс. Эмӧсь не этша сэтшӧм комсомольскӧй организацияяс, кодъяс оз донъявны оборонно-физкультурнӧй уджлысь политическӧй тӧдчанлунсӧ. Тайӧ донъявтӧмысь вайӧдӧ сыӧ, мый уна комсомолецъяс оз на сулавны Осоавиахим радъясын, мый торъя осоавиахимовскӧй организацияяс уджалӧны дзик тырмытӧма.

Оборонно-физкультурнӧй удж—важнӧй государственнӧй делӧ и тайӧ уджын передовикъясӧн долженӧсь лоны комсомольскӧй руководительяс. Медым пропагандируйтны военнӧй тӧдӧмлунъяс томйӧз пӧвсын, комсомольскӧй веськӧдлысьяс асьныс, медводз, долженӧсь настойчивӧя овладевайтны военнӧй техникаӧн. Но миян эм не этша сэтшӧм комсомольскӧй руководитель, кодi оборонно-физкультурнӧй удж вопросъясӧн занимайтчӧ сӧмын случайысь случайӧ, кодi оз имеит ни ӧти оборонной значок, омӧля лыйсьӧ винтовкаысь. Гӧгӧрвоана, мый татшӧм положениеыс дзик абу нормальнӧй.

ВЛКСМ ЦК-лӧн IX пленум, кодi неважӧн помаліс ассьыс удж, обсудитіс вопрос комсомольскӧй организацияясын оборонной да физкультурнӧй удж йылысь. Успехъяс пасйӧмӧн пленум индіс тшӧтш тайӧ уджын гырысь тырмытӧмторъяс вылӧ, тайӧ удж торъя комсомольскӧй организацияясӧн донъявтӧм вылӧ.

Пленум индіс, мый пыр нӧшта омӧля котыртӧма оборонно - физкультурнӧй удж колхознӧй томйӧз пӧвсын. Уна колхозын на нӧшта абу первичнӧй осоавиахимовскӧй организация да физкультурнӧй коллектив. Сьӧкыд мӧй, шуам, оборудуйтны колхоз бердын спортивнӧй площадка, лӧсьӧдны колана спортивнӧй инвентарь. Комсомольскӧй организацияяс став мераӧн долженӧсь ёнмӧдны военнӧй делӧ пропагандируйтӧм, паськыда разъясняйтны всеобщӧй воинскӧй обязанность йылысь закон.

Оборонно - физкультурнӧй удж ёнмӧдӧм вылӧ эм став позянлунъяс. Миян распоряжениеын агитаторъяслӧн кадръяс, большевистскӧй агитациялӧн да пропагандалӧн озыр средствояс—газетъяс, журналъяс, книгаяс, кино, радио. Эм мыйӧн и мый вылын уджавны.

Гӧгӧрвоана, мый медся ыджыд внимание колӧ веськӧдны первичнӧй оборонной да физкультурнӧй организацияяс ёнмӧдӧм вылӧ. Сэні решайтсьӧ оборонно-физкультурнӧй уджлӧн успехыс. Колӧ добитчыны тайӧ организацияясын кӧрт дисциплина лӧсьӧдӧм, паськӧдны самодеятельность да инициатива, систематическӧя нуӧдны походъяс, тактическӧй занятиеяс, колхознӧй спартакиадаяс.

Пленум шуис котыртны быд колхозын оборонно-физкультурнӧй организация. Тайӧ зэв ыджыд, ответственнӧй мог! Колӧ котыртны военнӧй делӧ уголокъяс, оборудуйтны спортивнӧй площадкаяс, тиръяс да с. в. Та вылӧ должен веськӧдны ассьыныс внимание ВЛКСМ обком, окружком, райкомъяс. Колӧ котыртны колхознӧй томйӧзлысь массовӧй оборонно-физкультурнӧй подготовка.

Пленум обяжитіс комсомольскӧй организацияясӧс нуӧдны том нывбабаяслысь военно-физкультурнӧй подготовка, решительнӧя выдвигайтны оборонно-физкультурнӧй организацияясын руководящӧй удж вылӧ. Пленум сідз жӧ шуис гӧтӧвитны 50 сюрс медицинскӧй сестраӧс производствоысь ордӧттӧг.

Всеобщӧй воинской обязанность йылысь закон пыртӧ начальнӧй военнӧй да допризывнӧй подготовка средней школаясӧ. ВЛКСМ ЦК пленум лыддис коланаӧн котыртны быд НШС-ын, средней школаын, техникумын, рабфакын да ФЗУ школаын осоавиахимовскӧй организация да физкультурнӧй коллектив, а быд добровольнӧй спортивнӧй общество бердын—детскӧй секция.

Сӧветскӧй томйӧз помтӧма предан партиялы, правительстволы, великӧй Сталинлы. Сійӧ дась морӧсӧн дорйыны социалистическӧй рӧдина. Комсомольскӧй организацияяслӧн почетнӧй мог—котыртны томйӧзлысь военнӧй подготовка, воспитывайтны сыын сӧветскӧй патриотизмлысь священнӧй чувство.

Сӧветскӧй артистъяслӧн Западнӧй Украинаӧ мунӧм

РОВНО, 20. (ТАСС). Пӧся встретитісны Ровно карса население художественнӧй миниатюралӧн Винницкӧй театрса артистъяслысь бригада, кодi петкӧдліс ӧти акта пьесаяс, кодъяс петкӧдлӧны Сӧветскӧй Союзса народъяслысь вынйӧра сталинскӧй ӧтувъялун, социалистическӧй рӧдинаса уджалысь йӧзлысь великӧй патриотизм.

Винницкӧй государственнӧй филармонияса артистъяс ыджыд успехӧн выступайтӧны Украинскӧй фронтса боецъяс да Западнӧй Украина каръясса да сиктъясса польскӧй шляхтаысь мездмӧм население водзын.

Западнӧй Украинаса олысьяс сӧветскӧй артистъясӧс втречайтӧны ыджыд энтузиазмӧн. Найӧ асьныс убеждайтчӧны, кутшӧм вӧвлытӧм дзордзалӧмӧдз воис украинскӧй культура Сталинскӧй Конституция шондi улын.

Ровно каркӧд телефоннӧй йитӧд

ЖИТОМИР, 20. (ТАСС). Талун лӧсьӧдӧма телефоннӧй йитӧд Ровно каркӧд (Западнӧй Украина). Сэсянь передайтӧны карса да окрестнӧй сиктъясса олысьяслӧн ыджыд ликование йылысь, кодъяс выражайтӧны помтӧм благодарность Краснӧй Армиялы, великӧй Сталинлы Западнӧй Украинаса уджалысь йӧзӧс польскӧй панъяс кабалаысь мездӧм вӧсна.

Народлӧн толпаяс лыддьӧны сӧветскӧй газетъяс, кодъясӧс вайӧма Ровно карӧ, оживленнӧя обсуждайтӧны сӧветскӧй печатьын йӧзӧдӧм материалъяс.

Эркко финляндско-сӧветскӧй отношениеяс йылысь

ХЕЛЬСИНКИ, 20. (ТАСС). Финляндияса иностраннӧй делӧяс кузя министр Эркко Копенгагенын сетіс печатьса представительяслы интервью. „Ми удовлетворениеӧн,—висьталіс Эркко,—примитім юӧртӧм сы йылысь, мый СССР косйӧ видзны ӧнӧдз существуйтысь нейтральнӧй отношениеяс Финляндиякӧд. Миян отношениеяс Сӧветскӧй Союзкӧд дыр кад чӧж нин вӧліны мирнӧйӧн да дружественнӧйӧн. Колӧ надейтчыны, мый найӧ сэтшӧмъясӧн жӧ и кольӧны".

СНИМОК ВЫЛЫН: Ленинградскӧй танко-техническӧй училищеысь курсант Михаил Морозов. Первой курс таво Морозов ёрт помаліс отличникӧн.

Фото Пельмеговлӧн.

РККА-са Генеральнӧй штаблӧн оперативнӧй сводка

1939 вося сентябрь 20 лун

Сентябрь 20 лун чӧж Краснӧй Армия частьяс топӧдісны водзӧ польскӧй войскаӧс да лун помасиг кежлӧ займитісны:

Войвылын—Западнӧй Белоруссияын—**Гродно** кар.

Лунвылын—Западнӧй Украинаын—**Ковель** да **Львов** каръяс.

Сентябрь 17 лунсянь 20 лунӧдз кадколастӧ Краснӧй Армия частьясӧн разоружитӧма куим пехотнӧй польскӧй дивизия, кык кавалерийскӧй бригада да польскӧй армиялысь уна посни группа. Босьтӧма пленӧ, ёна не тыр даннӧйяс серти, 60 сайӧ сюрс салдатӧс да офицерӧс став вооружениеӧн, артиллерияӧн и боеприпасъясӧн. Босьтӧма укрепленнӧй районъяс: **Вильно, Барановичи, Молодечно** да **Сарны**. Уналыда военнӧй имуществолысь ӧнӧдз учтитӧма: 280 орудие да 120 самолёт. Босьтӧм трофейяслы учет мунӧ водзӧ.

1939 вося сентябрь 21 лун

Краснӧй Армиялӧн частьяс сентябрь 21 лун чӧжӧн закрепитчисны рубежъяс вылын, кодъясӧдз воӧма воддза лунъясӧ.

Водзӧ мунӧ Западнӧй Белоруссияын да Западнӧй Украинаын босьтӧм территорияяс весалӧм польскӧй армия колясъясысь **Кобрин, Лунинец** линияысь лунвылын, Краснӧй Армиялӧн частьяс сентябрь 21 лунӧ 19 часын босьтісны **Пинск** кар да нуӧдӧны **Львов** да **Сарны** районъяс офицерскӧй группаясысь весалӧм.

Англо-французскӧй командованиелӧн совещание

НЬЮ-ЙОРК, 20. (ТАСС). Юнайтед пресс агентство Парижсянь юӧртӧ, мый англо-французскӧй командованиелӧн совещание вылын выработайтӧма английскӧй да французскӧй войскаяс рытыввыв фронт вылын расстановитӧмлысь план. Кыдзи полагайтӧны, английскӧй войска лоасны сосредоточитӧмаӧсь мед ёнасӧ бельгийскӧй граница вылын.

РАДОСТНӦЙ ВСТРЕЧА

РАДОШКОВИЧИ (Западнӧй Белоруссия), 19. (ТАСС). Сентябрь 17 лун век кежлӧ коляс Радошковичи местечкоса олысьяслӧн паметьын. 170 миллионнӧй сӧветскӧй народ волядӧн Краснӧй Армияса полкъяс вайисны свобода да шуд единокровнӧй вокъяс белоруссъяслы. Население ликуйтіс, панскӧй гнет улысь мезмӧм праздуйтӧмӧн.

Великӧй Сталин йылысь, социалистическӧй Рӧдина йылысь сьыланкывъясӧн местечкоса уджалысь йӧз дінӧ гӧститны воисны „Пламя" да „Пограничник" колхозъясса колхозникъяс, Роговскӧй средней школаса велӧдчысьяс да учительяс. Уличъяс вылын тыдовтчисны гӧрд знамяяс.

Пӧсь братскӧй чолӧмалӧмъяс бӧрын колхозникъяс да Радошковичиса уджалысь йӧз костын пансис оживленнӧй сёрни. Колхозникъяс вайисны белорусскӧй газетъяс, висьтавлісны Сталинскӧй Конституция шонді улын асланыс радостнӧй, зажиточнӧй олӧм йылысь, асланыс пияс да нывъяс—инженеръяс, Краснӧй Армияса командиръяс, учёнӧйяс, аграномъяс, комбайнеръяс йылысь.

Первойсӧ местечкоса олысьяс эз вермыны эскыны, мый сӧветскӧй Белоруссияса уджалысь йӧзлӧн челядь бесплатнӧ велӧдчӧны школаясын, институтъясын, университетъясын, найӧ зэв ыджыд интересӧн кывзісны сӧветскӧй сиктлӧн культурнӧй олӧм йылысь, Заславльскӧй районын колхозно-совхознӧй театр лӧсьӧдӧм йылысь, коді пуктӧ классикъяслысь да белорусскӧй драматургъяслысь пьесаяс, колхозникъяслысь висьталӧм.

Ыджыд кыпыдлунӧн муніс митинг. Райземотделса юралысь Науменко ёрт да Роговскӧй МТС-са директор Головнев ёрт висьталісны крестьяналы колхознӧй муяс вывса озыр урожайяс йылысь, кодъясӧс обрабатывайтӧны колхознӧй сельскохозяйственнӧй машинаясӧн, мудрӧй ленинско-сталинскӧй национальнӧй политика йылысь. Присутствуйтысьяс пӧся аплодируйтісны сӧветскӧй правительство коммунистическӧй партия, человечестволӧн гений—великӧй Сталин честь кузя.

КОЛХОЗНИКЪЯС ОРДЫН

ГОРОДНИЦЫ (Житомирскӧй область), 20. (ТАСС). Пӧся встретитісны тӧрыт Городницыса олысьяс дона гӧстьясӧс. Шопы сиктса (Западнӧй Украина) 70 крестьянин локтісны, медым видзӧдлыны, кыдзи радостнӧя, шудаа олӧ сӧветскӧй сикт. Найӧ воисны колхознӧй автомашинаяс вылын.

— Ми первойысь на мунам автомобильяс вылын,—висьталіс радуйтчысь крестьянин.—Сӧмын Сӧветскӧй Союзын автомашинаяс лоисны народлӧн достояниеӧн.

Гӧстьяскӧд дружескӧй беседа вылӧ чукӧртчисны 600 сайӧ морт местнӧй фарфоровӧй заводса рабочӧйяс, Городницы сиктса колхозникъяс. Ыджыд вниманиеӧн Шопы сиктса крестьяна кывзісны рассказъяс сӧветскӧй власть йылысь, колхозникъяс олӧм йылысь, Москва йылысь, сы йылысь, коді сетіс сӧветскӧй народлы шудсӧ—великӧй Сталин йылысь.

Сы бӧрын выступайтісны гӧстьяс. Братскӧй отсӧгысь пӧсь благодарность кывъяс найӧ висьталісны сӧветскӧй народлы, великӧй Сталинлы.

Сьыліг тыр локтіс беседа вывса участникъяс дорӧ комсомолецъяслӧн группа. Беседа лоис нӧшта оживленнӧйджык.

Фарфоровӧй заводса работница Валя Хмельницкая нежнӧя кутіс Шопы сиктса том батрачкаӧс.

— Регыд и ме лоа комсомолкаӧн,—висьталіс батрачка.—Ставным ми кутам уджавны тіян пример серти, медым вӧчны ассьыным олӧм сэтшӧм жӧ югыдӧн, кутшӧм тіян.

Сёр войӧдз гӧстьяс эз водны узьны. Найӧ жаднӧя лыддисны газетъяс, журналъяс рӧднӧй украинскӧй кыв вылын. 20 во найӧс вӧлі лишитӧма сійӧ правоысь. Кор ваисны „Правда" газет, быдӧн корис подаритны сылы экземпляр газетлысь, коді лэдзсьӧ Сӧветскӧй Союзса столицаын.

Гӧстьяс, кодъясӧс кытшалӧма радейтӧмӧн да тӧждлунӧн, вӧлі коллялісны благоустроеннӧй дом колхозникаын. Найӧ узисны чистӧй да небыд вольпасьяс вылын, кутшӧмӧс некор эз имеитлыны асланыс сиктын.

Талун асыв пӧтӧса да чӧскыд завтрак бӧрын, кодӧн вердісны Городницыса олысьяс гӧстьясӧс, Шопы сиктса крестьяна мунісны гортаныс, сӧветскӧй народӧс пӧся благодаритӧмӧн сійӧ отсӧгысь, кодӧс найӧ сетісны Западнӧй Украинаса да Западнӧй Белоруссияса олысьяслы.

Карса комсомолецъяслӧн собрание

Ыджыд радлунӧн Сыктывкарса комсомолецъяс встретитісны Сӧветскӧй Правительствоса глава да Иностраннӧй делӧяс кузя Народнӧй Комиссар Вячеслав Михайлович Молотов ёртлысь речь.

Сентябрь 20 лунӧ Сыктывкарса комсомолецъяс чукӧртчисны Пединститут залӧ. Карса общӧй комсомольскӧй собрание вылын, кодӧс вӧлі сиӧма Молотов ёртлӧн историческӧй речлы, участвуйтісны 800 саяс комсомолец. Докладӧн выступитіс ВКП(б) обкомса секретарь Волгин ёрт, коді висьталіс, мый Сӧветскӧй Правительство решитіс дорйыны единокровнӧй вокъясӧс украинецъясӧс да белоруссъясӧс, кодъяс дыр олісны польскӧй панъяс да помещикъяс нартитӧм улын. Комсомолецъяс собрание вылын сьӧлӧмсяньыс чолӧмалісны Сӧветскӧй Правительстволысь мудрӧй решениесӧ.

Собрание вылын выступитісны Пыстин, Хлопин, Безгодов да Сергеев ёртъяс. Найӧ став комсомолецъяс нимсянь ошкисны Сӧветскӧй Правительстволысь мудрӧй политика.

Выступайтысьяс висьталісны сӧветскӧй патриотизмлӧн уна примеръяс йылысь. Пыстин ёрт висьталӧ, мый Молотов ёртлысь речь обсудитӧм бӧрын воӧны военкоматъясӧ уна шыӧдчӧмъяс, Краснӧй Армия радъясӧ добровольцъясӧн мунӧм йылысь. Шыӧдчӧмъяс первойясӧн сетісны том патриоткаяс комсомолкаяс Ворсина да Осипова ёртъяс. Добровольцӧн мунӧм йылысь корӧны не сӧмын томйӧз. Шыӧдчӧмъяс сеталӧны и пӧрысь йӧз. Боровиков ёрт, 56 арӧса старик, аслас шыӧдчӧмын висьталӧ:

— Ме ыджыд желаниеӧн кӧсъя лоны Краснӧй Армия радъясын да оружиеӧн киясын дорйыны единокровнӧй украинецъясӧс да белоруссъясӧс, кодъяс дыр олісны бесправнӧй нациаяс положениеын. Меным сӧмын на 56 арӧс, здоровье вӧсна эн сомневайтчӧй. Эн откажитӧй менам кормӧлы.

Молотов ёртлӧн историческӧй речь воодушевляйтӧ став сӧветскӧй томйӧзӧс.

Собрание гора аплодисментъяс улын примитіс Сталин да Молотов ёртъяслы чолӧмалана телеграммаяс.

И. Козлов.

Кык премия

„Выль Озӧл" колхозса (Сыктывдін район) комсомольскӧй организация пользуйтчӧ ыджыд авторитетӧн колхозникъяс пиын. Быд колхознӧй уджъяс вылын комсомолецъяс П. М. Лыткин, М. Лыткин, М. Кулаков, А. Мальцев да мукӧдъяс петкӧдлӧны пример.

П. Лыткин ёрт турун пуктігӧн лунся нормаяс пыр вӧлі тыртӧ 300-350 прӧчент вылӧ. Ытшкан машинаӧн сійӧ вӧлі быд лун ытшкӧ 5 да 6 гектарӧн. Бура уджаліс и машина вылын ытшкысь М. Кулаков ёрт, коді вӧлі ытшкӧ 4-5 гектарӧн лун. Бура уджалӧмысь тайӧ кык комсомолец-стахановецъясыс босьтісны кык премияӧн.

Кыдз сӧмын заводитчис нянь урожай идралӧм, комсомолецъяс П. Лыткин да Кулаков ёртъяс первойясӧн петісны муяс вылӧ.

С. ТЕРЮКОВ.

УДЖАЛЫСЬ ЙӦЗ ДЕПУТАТЪЯСЛӦН МЕСТНӦЙ СӦВЕТЪЯСӦ БӦРЙЫСЬӦМЪЯС

Великӧй Сталинскӧй Конституция законодательнӧй порядокын закрепитіс Сӧветскӧй Социалистическӧй государстволысь гырысь экономическӧй да политическӧй завоеваниеяс. Сійӧ установитіс мирын медся демократическӧй избирательнӧй система. СССР-ын социализмлӧн победа, капиталистическӧй классъясӧс бырӧдӧм сетісны позянлун пӧртны олӧмӧ миян странаын всенароднӧй демократия. Сталинскӧй Конституция подулын вӧлі нуӧдӧма СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ да союзнӧй да автономнӧй республикаяса Верховнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс. Бӧрйысьӧмъяс пӧрисны сӧветскӧй обществолысь морально-политическӧй единство вынйӧра демонстрируйтӧмӧ. Коммунистъяс да беспартийнӧйяс сталинскӧй блоклӧн победа петкӧдліс Сӧветскӧй Союзса народнӧй массаяслысь коммунистическӧй партия да сылӧн вождь—Сталин ёрт гӧгӧр монолитнӧй сплоченность.

Июль тӧлысь помын РСФСР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Мӧд Сессия вынсьӧдіс „РСФСР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн краевӧй, областнӧй, окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь Положение". „Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь Положение" вынсьӧдіс и Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Мӧд Сессия. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь Положение составитӧма Сталинскӧй Конституция принципъяс подув вылын. Исчерпывающӧй полнотаӧн сійӧ излагайтӧ миян социалистическӧй государстволысь мирын медся демократическӧй избирательнӧй система.

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн краевӧй, областнӧй, окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кутасны нуӧдсьыны бӧрйысьысьяслӧн всеобщӧй, равнӧй да прямӧй избирательнӧй право подув вылын гуся гӧлӧсуйтӧм дырйи. РСФСР-са став граждана, кодъяс воисны совершеннолетнӧй возрастӧдз, расовӧй да национальнӧй принадлежностьысь, вероисповедываниеысь, образовательнӧй цензысь, оседлостьысь независимӧя, социальнӧй да имущественнӧй положениеысь независимӧя, налӧн прошлӧй деятельностьысь независимӧя имеитӧны право участвуйтны депутатъясӧс бӧрйӧмъясын да лоны бӧрйӧмаясӧн.

Сталинскӧй тӧждысьӧмӧн да вниманиеӧн кытшалӧма миян странаын бӧрйысьысьӧс. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь закон обеспечивайтӧ бӧрйысьӧмъясын став уджалысь йӧзлысь поголовнӧй участие.

Бӧрйысьысьяслӧн спискоъясӧ включайтсьӧны став граждана, кодъяс олӧны тайӧ Сӧветлӧн территория вылын, кодъяс бӧрйысьӧмъяс лун кежлӧ воисны 18 арӧсӧдз, сійӧ лыдын и мукӧд союзнӧй республикаясса гражданаяс, кодъяс находитчӧны РСФСР территория вылын. Найӧ пользуйтчӧны избирательнӧй правоясӧн ӧтмоз Российскӧй Федерацияса гражданаяскӧд. Быд бӧрйысьысьлы, кӧн эськӧн сійӧ эз вӧв, сетӧма полнӧй позянлун пӧртны олӧмӧ аслас джуджыд гражданскӧй долг.

Пассажиръяс, кодъяс бӧрйысьӧмъяс лунӧ находитчӧны туйын, имеитӧны позянлун гӧлӧсуйтны избирательнӧй участокъясын пассажирскӧй поездъясын. Сӧветскӧй морякъяс, плаваниеын лоӧмын, гӧлӧсуйтӧны избирательнӧй участокъясын, кодъяс котыртсьӧны судноясын. Торъя избирательнӧй участокъяс лоӧ лӧсьӧдӧма больницаяс, рӧдильнӧй керкаяс, санаторияяс, инвалидъяслӧн керкаяс бердын бӧрйысьысьяслӧн лыд 50-ысь не этшаджык кӧн. Граждана, кодъяс находитчӧны шойччӧм вылын, сідз жӧ имеитӧны позянлун участвуйтны бӧрйысьӧмъясын.

Сӧветскӧй демократия да буржуазнӧй демократия костын куйлӧ торъялӧмлӧн непроходимӧй пропасть, фашистскӧй странаяс йылысь нин сёрниттӧг, кӧні вообще оз существуйт некутшӧм демократия.

Сталин ёрт Сӧветъяслӧн Чрезвычайнӧй VIII съезд вылын аслас докладын висьталіс: „Буржуазнӧй конституцияяс демократизм видзӧдласянь позьӧ юкны кык группа вылӧ: конституцияяслӧн ӧти группа весьскыда отрицайтӧ либӧ фактически сводитӧ абутӧм вылӧ гражданалысь правояслысь равенство да демократическӧй свободаяс. Конституцияяслӧн мӧд группа охотнӧя приемлитӧ да весиг афишируйтӧ демократическӧй заводитчӧмъяс, но вӧчӧны та дырйи сэтшӧм оговоркаяс да огра-

МИЯН СЕМЬЯ

Сӧветскӧй патриотъяслы немтор абу сэтшӧм дона, кыдз асланыс шуда социалистическӧй рӧдина. Тайӧ мӧвпъяснас олӧны и Игаркаса, и Памир вывса да были Приморьеса уджалысь йӧз. Тайӧ мӧвпъяснас Краснӧй Армияса легендарнӧй боецъяс штурмуйтісны Заозернӧй сопка, шыбитісны звермӧм самурайясӧс Монгольскӧй Народнӧй Республика границаяс бердысь. Быд сӧветскӧй семья гордитчӧ аслас пиянъяснас, да нывкаяснас, рӧдинаса славнӧй патриотъясӧн.

Ме кӧсъя висьтавны асланым семья йылысь. Чужлі ме Межадор сиктын (Сыктыв районын) гӧль крестьянскӧй семьяын. Батьӧй, империалистическӧй войнаса участник, гортӧ воис раненӧйӧн. Сьӧкыд сылы вӧлі быдтыны миянӧс—квайт пиӧс. Но сӧветскӧй власть отсаліс сылы. Сӧветскӧй власть велӧдіс миянӧс ставнымӧс, сетіс миянлы долыд олӧмлань туй.

Миян семьяысь медся пӧрысь менам вок—Александр помаліс Леснӧй академия бердысь аспирантура, ярьюгыда сдайтіс техническӧй наукаяс кандидат вылӧ диплом да ӧні уджалӧ Леснӧй промышленность кузя Народнӧй Комиссарӧс вежысьӧн.

Менам мӧд вок—Николай. Сійӧ помаліс строительнӧй институт. Уджаліс ведущӧй инженерӧн Международнӧй Парижскӧй выставка вылын Сӧветскӧй павильон стрӧитігӧн. Сійӧ стрӧитіс павильон вылысь рабочӧй да колхозницалысь скульптура. Та бӧрын Николай вӧчис мировӧй тӧдчанлуна изобретение. Москваын Сӧветъяслысь Дворец стрӧитігӧн сійӧ первойӧн применитіс дзонь распорнӧй кольцо вӧчӧм кузя метод, коді сетіс страналы уна миллион шайт экономия. Ӧні Николай уджалӧ Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия радъясын. Сійӧ стрӧитӧ укрепленнӧй районъяс.

Коймӧд вок—Борис. Сійӧ тави помаліс особӧй техника кузя военнӧй училище. Училище помалӧм бӧрын сійӧс кольӧдӧма уджавны училище бердас.

Арлыд серти семьяын ме нёльӧд пи. Кольӧм воын ме пыри велӧдчыны танкотехническӧй училищеӧ. Первой курс таво помалі первой разряда отличникӧн.

Таво Краснӧй Армия радъясӧ мунӧ менам витӧд вок—Федя. Сійӧ таво помаліс Сыктывкарса 1-ӧд номера средней школа. Федя сідз жӧ кӧсйысьӧ пырны военнӧй училищеӧ.

Гортын миян кольӧ нӧшта вок—Юра. Сійӧ таво велӧдчӧ средней школаса 8-ӧд классын. Но Юралӧн мӧвпъяс сідз жӧ лоны Краснӧй Армияса боецӧн.

Миян бать-мам олӧны бура. Батьӧй уджалӧ бухгалтерӧн, неважӧн сійӧс вӧлі премируйтӧма 200 шайтӧн.

Миян семья—сӧветскӧй патриотъяслӧн семья. Кор воас грознӧй час, кор социалистическӧй рӧдина чукӧстас миянӧс, ми лоам дасьӧс. Боецъяс стройын ми кутам сулавны квайт вок.

Михаил Морозов.

КАЛИМОВ ЁРТЛӦН РАДЛУН

— Босьтісны менӧ славнӧй Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия радъясӧ,—призывнӧй комиссиясь петігӧн висьталіс Калимов ёрт.

Призыв лун кежлӧ Калимов ёрт бура лӧсьӧдчис. Производство вылын пыр мунiс медся водзын. Лунся нормаяс вӧлі тыртӧ 150—200 прӧчент вылӧ.

Калимов ёрт ыджыд радлунӧн мунӧ Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия радъясӧ.

А. БАЛИН.

Емдін район,
Айкина сиктсӧвет.

Сӧветскӧй томйӧз овладевайтӧны марксистско-ленинскӧй теорияӧн. СНИМОК ВЫЛЫН: Сыктывкарса политпросвет школаса велӧдчысьяс П. Поздеев да А. Ворсина велӧдӧны ВКП(б) история.

Фото Пельмеговлӧн.

Ошкӧны выль закон

Пӧся чолӧмалісны Всеобщӧй воинскӧй обязанность йылысь закон миян Н-скӧй частьса красноармеецъяс, командиръяс да политработникъяс. Митинг вылын, кодӧс вӧлі сиӧма выль закон лэдзӧмлы, том боецъяс, командиръяс да политработникъяс ошкисны Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия радъясын служитан выль лӧсьӧдӧм срокъяс.

Митинг вылын сёрнитіс и ме. Неважӧн на ме сӧмын локті колхозысь. Велӧдчи ӧти во полковӧй школаын и со таво пета нин командирӧн.

Полковӧй школа помавны ме кӧсйыси хорошо вылӧ, честнӧя да добросовестнӧя служитны куим во.

Ми сулалам рӧдина граница бердын. Ми пыр дасьӧсь сетны сокрушительнӧй удар врагълы. Всеобщӧй воинскӧй обязанность йылысь выль закон нӧшта вылӧ кыпӧдӧ славнӧй Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армиялысь вынйӧр.

Курсант **П. Е. Жилин.**

Патриоткаяс

Найӧ ставныс однокурсницаяс. Таво помалісны Сыктывкарса фельдшерско-акушерскӧй школа. И Маша Фролова, и Ира Туробова да Анюта Жеребцова.

Школаын велӧдчигӧн куим пӧдруга ыджыд радлунӧн мӧвпалісны самостоятельнӧй медицинскӧй удж йылысь.

— Вот помалам школа,—кутам уджавны,—висьталісны найӧ.—А бӧрас бара позьӧ велӧдчыштны.

Кыдзи сӧмын петіс Всеобщӧй воинскӧй обязанность йылысь закон, карса военнӧй комиссар ним вылӧ воисны уна дас шыӧдчӧмъяс Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия радъясӧ мунӧм йылысь. Шыӧдчӧмъяс вӧлiны и нывъяссянь, сӧветскӧй патриоткаяссянь. Тайӧ шыӧдчӧмъяс пӧвсас вӧлiны и Маша Фроловалӧн, Ира Туробовалӧн да Анюта Жеребцовалӧн шыӧдчӧмъяс.

Маша Фролова уджаліс хирургическӧй отделениеын. Карса призывнӧй комиссия видлаліс сылысь шыӧдчӧмсӧ да босьтіс сійӧс добровольцӧн. Туробовалӧн да Жеребцовалӧн шыӧдчӧмъясыс эз на лоны видлалӧмаӧн.

Сентябрь 20 лунӧ пӧдругаяс коллялісны Маша Фроловаӧс Краснӧй Армияӧ.

— Кор нин, кор миянӧс босьтасны? — волнуйтчӧны кык пӧдруга.

— Босьтасны. Эн полӧ.—Эскӧдӧ найӧс Маша. Ми, сӧветскӧй нывкаяс, кыдзи и миян вокъяс, кужам тышкасьны социалистическӧй рӧдина вӧсна, Сталин вӧсна.

Тайӧ лунъясӧ лӧсьӧдчӧны мунны и Ира да Анюта.

С. П.

ничениеяс, мый демократическӧй правояс да свободаяс оказывайтсьӧны дзикӧдз изуродуйтӧмаясӧн. Найӧ висьталӧны став гражданаяслы равнӧй избирательнӧй правояс йылысь, но сэні жӧ ограничивайтӧны **найӧс** оседлостьӧн да образовательнӧй, да весиг имущественнӧй цензӧн. Найӧ висьталӧны гражданалӧн равнӧй правояс йылысь, но сэн жӧ оговаривайтсьӧны, мый тайӧ оз касайтчы нывбабаясӧдз либӧ касайтчӧ налы частичнӧя. Да с. в.“

Медым получитны бӧрйысьны право, Лунвыв Каролина, Алабама, Орегон штатъясса (США) олысьяс долженӧсь имеитны определеннӧй собственность. Англияса уджалысь морт оз вермы и мӧвпавны ассьыс кандидатура выставитӧм йылысь, оз кӧ сійӧ залог пыртӧм вылӧ вермы имеитны 150 фунт стерлинг (3,5 сюрс шайтысь унджык). Английскӧй капиталист либӧ помещик, коді олӧ ӧти избирательнӧй округын да владейтӧ недвижимӧй имуществоӧн мӧдын, получайтӧ 2 гӧлӧс. Сійӧ жӧ кадӧ уна сё туземец—английскӧй колонияясса да доминионъясса олысьяс оз имеитны ни ӧти гӧлӧс.

Пӧшти став капиталистическӧй странаясын томйӧз 18-сянь 21 арӧсӧдз, а тшӧкыда и 25 арӧсӧдз лишитӧма избирательнӧй правояссьыс.

Тайӧ став возрастнӧй, имущественнӧй, расово-национальнӧй да мукӧд сикас цензъяс сайын дзебсьӧны буржуазиялӧн определеннӧй классовӧй цельяс—не лэдзны паськыд уджалысь массаясӧс государствоӧн веськӧдлӧмӧ.

„Буржуазнӧй демократия,—висьталіс Ленин,—...пыр кольӧ—и капитализм дырйи оз вермы не кольсьыны—векнид, урезаннӧй, фальшивӧй, лицемернӧй, район озыръяслы, ловушкаӧн да ылӧдӧмӧн нартитӧмъяслы, гӧльяслы.“

Сӧмын миян Сталинскӧй Конституцияын абу места кутшӧм бы эськӧн эз вӧв ограничениеяслы да оговоркаяслы, коді демократизм пӧртӧ фикцияӧ. Сӧмын миян странаын действительнӧ равнӧйӧсь, действительнӧ прямӧйӧсь, свободнӧйӧсь, мирын медся свободнӧй бӧрйысьӧмъяс. Сӧмын миян нывбабаяс пользуйтчӧны избирательнӧй правоӧн ӧткодя мужчинаяскӧд. 18 арӧса томйӧз имеитӧны право бӧрйыны да лоны бӧрйӧмаясӧн, военнослужащӧйяс располагайтӧны ӧткодь избирательнӧй правоясӧн гражданскӧй населениекӧд ӧтмоз.

Ни ӧти капиталистическӧй страна оз имеит бӧрйысьысьяс явкалысь сэтшӧм ыджыд прӧчент, кутшӧмӧс петкӧдлісны СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ да союзнӧй республикаясса Верховнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс. 1937 вося декабрь 12 лунӧ СССР-са Верховнӧй Сӧвет бӧрйӧмъяс дырйи 94 миллион 138 сюрс 159 бӧрйысьысьысь гӧлӧсуйтӧмын участие примитiсны 91 миллион 113 сюрс 153 морт, либӧ 96,8 прӧчент. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс вылын кольӧм вося июнь 26 лунӧ гӧлӧсуйтысьяслӧн прӧчент вӧлі 99,6. Украинскӧй ССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс вылын гӧлӧсуйтысьяс составитісны бӧрйысьысьяс лыд дінӧ отношение серти 99,6 прӧчент.

Сійӧ кадын Польшаын сеймӧ бӧрйысьӧмъяс вылын (1935 воын) гӧлӧсуйтӧмын примитісны участие 7,5 миллион морт 16,2 миллион бӧрйысьысь наличие дырйи, мӧдног кӧ, джынсьыс этшаджык. Японияын парламентскӧй бӧрйысьӧмъяс дырйи (1937 во) принимайтіс участие 10 миллион бӧрйысьысь став 14 сяяс миллион бӧрйысьысьысь.

* * *

Кольӧм кык избирательнӧй кампаниелӧн ыджыд опыт отсалас нуӧдны уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс нӧшта организованнӧя да образцовӧя. Сӧветскӧй народ нӧшта ӧтчыд продемонстрируйтас ассьыс мощь да вын, ассьыс сӧтубъялун, партия да Сталин ёрт дінӧ преданность да доверие.

Локтан избирательнӧй кампание кутас имеитны организационнӧй уджлысь аддзывтӧм размах, нӧшта ыджыдджык кольӧм бӧрйысьӧмъяс серти. Сёрни мунӧ депутатъясӧ уна сё сюрс мортӧс кандидатъясӧн выдвинитӧм йылысь, мый потребуйтас ыджыд удж партийнӧй, комсомольскӧй, профсоюзнӧй да общественнӧй организацияяс боксянь. Тырмас висьтавны, мый сӧмын ӧти Коми АССР-ын ковмас бӧрйыны 2.928 гӧгӧр депутатӧс да выдвинитны участковӧй избирательнӧй комиссияса шленъясӧн 15.000 гӧгӧр мортӧс, а став Союз пасьта—7 миллион гӧгӧр мортӧс.

Грандиознӧй масштабъяс примитас бӧрйысьӧмъяс водзвывса агитационно-политическӧй кампание. Уна миллион морт коммунистъясысь да беспартийнӧйясысь нуясны массаӧ пӧсь большевистскӧй кывъяс.

Ленинско-Сталинскӧй комсомол сетіс ыджыд отсӧг миян партиялы, миян страналы СССР-са да союзнӧй

(Помсӧ видзӧд 4 листбокысь).

Неорганизованность

Сыктывкарса 2-ӧд номера школа. Звонок. Велӧдчысьяс пырӧны классъясӧ. Учительскӧйын заводитчис тӧрмасьӧм. Учительяс корсьӧны классной журналъяс.

— Кӧні нӧ менам?—

— А менам?—

— Менам тшӧтш?—кутісны юасьны учительяс.

Коркӧ журналъяс сюрисны. Ставныс тӧрмасьӧмӧн муналісны классъясӧ. Но учительскӧй лӧнь эз ло. Классысь учительскӧйӧ кутісны котравны велӧдчысьяс: кодi мелла, кодi картала. А ӧти классын лои курьёзнӧй случай.

Классӧ пырисны кык учительница.

— Урокыс тіян?—шензьӧмӧн юаліс ӧтиыс мӧдыслысь.

— Ог тӧд. А тіян ӧ мӧй?

Ӧтисьлы ковмис мунны бӧр. Велӧдчысьяс гусьӧникӧн сералісны.

Средней школаса завуч Попов ёрт успокоитчыліс нин, мый ставыс лои поря-докын. Но сэк висьталісны, мый 6-ӧд классын абу учительыс.

— Кыдз?—расписание вылӧ видзӧдлӧмӧн горӧдіс завуч.—Збыль тай...

Ыстыны вӧлі некодӧс. Учительскӧйын вӧлі сӧмын учительница Жеребцова ёрт. Но Попов аддзис выход.

— Жеребцова ёрт, занимайтчӧй тайӧ классас...

— Ме жӧ эг лӧсьӧдчы.

— Немтор,—орӧдіс завуч. Мунӧй вайӧ.

Учительница муніс...

Сыктывкарса 2-ӧд номера средней школаын тайӧ абу ӧти случай. Татшӧм фактъясыс сэні овлӧны быд лун сы вӧсна, мый школаса дирекция зэв омӧля тӧждысьӧ уджын колана пӧрадок лӧсьӧдӧм вӧсна. Неорганизованность вӧсна вошӧ уна зэв дона кад учительяслӧн да велӧдчысьяслӧн.

Р.

Варшаваын положение

БЕРЛИН, 20. (ТАСС). Польско-литовской граница дорӧ Варшаваысь воись беженецъяс висьталӧны Варшаваса населениелӧн сьӧкыд положение йылысь. Тшыгъялӧм да нужда карын воисны исключительнӧй размеръясӧдз. Карлӧн торъя районъяс кытшалӧма биӧн. Продовольствиелӧн запасъяс бырисны. Население пӧвсын свирепствуйтӧны эпидемическӧй заболеваниеяс, кодъяс лоины сёян да ва тырмытӧм вӧсна. Варшаваса олысьяс недовольствуйтчӧны военнӧй властьяслӧн действиеясӧн. Кар дорйӧм население лыддьӧ бесполезнӧйӧн да безумнӧйӧн.

Юӧртӧмъяс, кодъяс воӧны Литваысь, висьталӧны, мый польскӧй армиялӧн колясъясыс торъялӧмаӧсь да олӧны руководствотӧг. Содӧ польскӧй армиясь дезертиръяслӧн лыд.

Унджык польскӧй салдатъяс вуджӧны литовскӧй граница да дзебсясьӧны вӧръясын, сёян корсигӧн крестьянскӧй население вылӧ уськӧдчылӧмъяс вӧчалӧмӧн. Сентябрь 17 лунся рытын польско-литовскӧй граница вылӧ воисны 7 польскӧй офицер да унтерофицер. Воисьяс шыӧдчисны пограничнӧй стража дорӧ налы убежище лӧсьӧдны корӧмӧн. Но налы тайын вӧлі ӧткажитӧма. Польскӧй офицеръяс тайӧ висьталісны, мый решающӧйӧн польскӧй армия разгромитӧмын лои Англиясянь кутшӧм либӧ отсӧг абутӧм.

Польскӧй фронт вылын военнӧй действиеяс

БЕРЛИН, 20. (ТАСС). Германскӧй армиялӧн верховнӧй командование талун йӧзӧдіс оперативнӧй сводка, кодын висьтавсьӧ: „Польша центрын бойяс, Кутно—Вышогруд районын, воӧны помлань. Германскӧй войскаӧн босьтӧма уна пленнӧйясӧс. Тӧрытъя рыт кежлӧ пленнӧй польскӧй салдатъяслӧн лыд воис 105 сюрс мортӧдз. Мукӧд фронтъяс вылын тӧдчана вежсьӧмъяс эз лоны, сы вӧсна, мый полякъяс пӧшти оз нин водзасьны. Гдыня районын бойяс помасисны.

Мед матысса кадӧ колӧ вичмысьны военнӧй действиеяс помалӧм сы вӧсна мый полякъяс, гӧгӧрвоӧмӧн, мый водзӧ водзасьны смысл абу, быдлаын сдайтчалӧны".

Польшаысь пышйӧм

ЛОНДОН, 20. (ТАСС). Рейтер агентстволӧн корреспондент Черновицысянь юӧртӧ, мый карлӧн уличъяс тырӧмаӧсь местнӧй населениеӧн да уна сё вооружитчӧм румынскӧй полицейскӧйясӧн, кодъяс наблюдайтӧны Польшаысь лыдтӧм няйтӧн резӧм автомобильяс, мотоциклъяс, грузовикъяс воӧм бӧрся.

Германскӧй армияса верховнӧй командованиелӧн юӧртӧм

БЕРЛИН, 20. (ТАСС). Кыдзи юӧртӧ германскӧй армиялӧн верховнӧй командование нефтянӧй район Дрогобыч веськаліс германскӧй киясӧ жугӧдтӧг. Местнӧй польскӧй войска пехотнӧй да кавалерийскӧй полкъяс да танковӧй рота составын вуджисны венгерскӧй территория вылӧ.

Польскӧй войскалӧн Литваӧ пышйӧм

НЬЮ-ЙОРК, 20. (ТАСС). Юнайтед пресс агентство Каунассянь юӧртӧ, мый тӧрыт рытнас польскӧй моторизованнӧй пехоталӧн 10 сюрс гӧгӧр салдат вуджисны литовскӧй граница.

Китайын военнӧй действиеяс

Войвыв Китайын. Сентябрь 17 лун вылӧ войын китайскӧй войска артиллерийскӧй лыйлӧм бӧрын пырисны Ланьфын карӧ (Хэнань провинция, Кайфын асыввылын). Ожесточеннӧй бой бӧрын китайскӧй частьяс босьтісны японскӧй штаб да кӧрттуй станция. Став карсӧ весалӧма японецъясысь.

Лунвыв Китайын. Чжуншань секторын (Макао войвылын) китайскӧй войска босьтісны Чжанцзяньянь да наступление нуӧдӧны водзӧ.

Сентябрь 17 лун вылӧ войын китайскӧй партизанъяс пырисны Даляньӧ (кантонскӧй окраина) да улича вылын панісны японецъяскӧд тыш. Японецъяс воштісны виӧмаясӧн 100 саяс мортӧс.

* *
*

Сентябрь 18 лунӧ китайскӧй авиация бомбардируйтіс японскӧй позицияяс Цзянмыньын (Кантон лунвылын). Бырӧдӧма амунициялӧн некымын японскӧй склад.

Японскӧй авиация шыбытіс некымын бомба Шици пункт вылӧ (Макао войвылын).

Лоа педагогӧн

Колян воын ме помалі Ношульса НСШ. НСШ-ын ме пыр велӧдчи отличнӧя. Отличнӧй велӧдчӧмысь босьтлі похвальнӧй грамота, ӧти воӧ ветлі экскурсияӧн Архангельскӧ. Сэсь мэ аддзылі гажа театръяс, паркъяс, ветлі киноӧ. А таво шойччи пионерскӧй лагерын.

Колян воын ме вӧлі отрядса сӧветын юралысьӧн. Менам Пушкин нима отрядын пионеръяс велӧдчисны сӧмын отличнӧя да бура. Тайӧс шедӧдім ӧта-мӧд костын ордйысьӧмӧн. Водзын унаӧн велӧдчисны омӧля. Ордйысьӧмӧн да ӧта-мӧдлы отсасьӧмӧн налӧн успеваемостьыс кыптіс.

Таво ме пыри велӧдчыны Абъячойса средней школаӧ. Мӧда велӧдчыны сідз жӧ бура. Средней школа помалӧм бӧрын муна велӧдчыны Коми пединститутӧ, кӧсъя лоны сӧветскӧй педагогӧн.

Вахнин Николай.

ЫДЖЫД РАДЛУН

Кутшӧм восторгӧн ми встретитім „Всеобщӧй воинскӧй обязанность йылысь закон". Ӧні ми мӧдам велӧдны военнӧй делӧ. Ми кӧсъям лоны здоровӧйӧн, военнӧй знаниеясӧн бура владейтысьясӧн, медым средней школа помалӧм бӧрын Краснӧй Армия радъясӧ мунны тыр дасьлунӧн.

Пионеръяс Юркина, Каликов.

МӦДАМ ВЕЛӦДНЫ ВОЕННӦЙ ДЕЛӦ

Ме таво велӧдча 6-ӧд классын. Военнӧй делӧ мӧдам велӧдны и ми, 6-ӧд класса велӧдчысьяс. Кутшӧм радлун тайӧ миянлы! Ӧд выль закон кузя Краснӧй Армияӧ да Военно-Морскӧй Флотӧ вермасны мунны и ныввбабаяс. Тшӧтш и ми вывкаяс, лоам дасьӧсь дорйыны ассьыным шуда рӧдина.

Чарина Анюта.

Рытыввыв фронт вылын положение йылысь французскӧй коммюнике

ПАРИЖ, 20. (ТАСС). Талун асылын йӧзӧдӧм французскӧй коммюникеын висьтавсьӧ, мый войнас спокойнӧя став фронт кузя. Противник нуӧдіс артиллерийскӧй лыйсьӧм Блис юсянь асыввылӧ".

УДЖАЛЫСЬ ЙӦЗ ДЕПУТАТЪЯСЛӦН МЕСТНӦЙ СӦВЕТЪЯСӦ БӦРЙЫСЬӦМЪЯС

(Л О М)

республикаясса Верховнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс котыртӧмын. Уна дас сюрс комсомолецӧс вӧлі ыстӧма участокъяс вылӧ нуӧдны массово-политическӧй удж да ярьюгыда справитчисны на вылӧ пуктӧм могъясӧн.

Локтан избирательнӧй кампаниеын комсомольскӧй организацияяс вылӧ сувтӧдсьӧны нӧшта гырысь могъяс. Активнӧя уджавны избирательнӧй участокъяс вылын, принимайтны живейшӧй участие кандидатъясӧс выдвигайтӧмын, разъясняйтны Сталинскӧй Конституция, бӧрйысьӧмъяс йылысь Положение. Петкӧдлыны бдительность, не лэдзны пырны Сӧветъясӧ шпионъясӧс, переродженецъясӧс. Отсавны пондыны медся бур йӧзӧс уджавны избирательнӧй участокъясын. Колӧ артыштны, мый бӧрйысьӧмъяс кутасны мунны ӧти лун чӧж. Коми АССР-са быд гражданин, коді олӧ сиктын кутас бӧрйыны ӧтикадӧ сиктса да районнӧй Сӧветъясӧ, карса олысьяс кутасны бӧрйыны карса Сӧветӧ. А найӧ, кодъяс олӧны Печора округын, кутасны бӧрйыны нӧшта окружнӧй Сӧветӧ.

Татысь вывод: тшательнӧя тӧдмӧдны населениеӧс бӧрйысьӧмъяс порядокӧн. Выль производственнӧй подъёмӧн должен встретитны томйӧз локтан избирательнӧй кампание.

* *
*

Сӧветскӧй страна коммунистическӧй партия веськӧдлӧм улын успешнӧя завершайтӧ бесклассовӧй социалистическӧй общество стрӧитӧм да пырӧ социализмысь коммунизмӧ постепеннӧя вуджан полосаӧ. Тайӧ грандиознӧй мог решитӧмын неизмеримо ыджыд роль Сӧветъяслӧн.

Местнӧй государственнӧй органъясӧ бӧрйысьӧмъяс котыртӧмӧн, миян страна, большевикъяслӧн партия пӧртӧ олӧмӧ великӧй могъясысь, кодӧс сувтӧдіс Сталин ёртӧн ВКП(б) XVIII съезд вылын, ӧтиӧс: „Неуклоннӧя пӧртны олӧмӧ миянлысь социалистическӧй Конституция, помӧдзыс пӧртны олӧмӧ странаса политическӧй олӧм демократизируйтӧм" (Сталин, ВКП(б) XVIII съезд вылын доклад).

Страналысь политическӧй олӧм водзӧ демократизируйтӧм ёнмӧдӧ социалистическӧй государство, паськӧдӧ пролетариат диктатуралысь база, вӧчӧ сійӧс нӧшта гибкӧйӧн, нӧшта вынйӧраӧн.

„Всеобщӧй, прямӧй да равнӧй избирательнӧй правоыс гуся гӧлӧсуйтіг дырйи стимулируйтӧ быд сӧветскӧй гражданинын сійӧ сознание развивайтӧм, мый сійӧ имеитӧ не сӧмын правоясӧ, но и обязанностьяс, мый сійӧ должен чувствуйтны кывкутӧм Сӧветъясӧ, вывсянь улӧдз, сыӧн бӧрйӧмаяс вӧсна. Тадз, став сӧветскӧй народ непосредственнӧя кыскысьӧ государственнӧй управлениеӧ, а сійӧн ыджыд степеньын ёнмӧдӧ социалистическӧй государственность" (Калинин. ВКП(б) XVIII съезд вылын речь).

Бӧрйысьӧмъяс нуӧдӧмӧн завершайтсьӧ став сӧветскӧй государственнӧй организм Сталинскӧй Конституция принципъяскӧд лӧсялӧмын перестроитӧм. Местнӧй Сӧветъясӧ локтасны уна дас сюрс выль йӧз—великӧй сӧветскӧй народлӧн медся бур представительяс—партийнӧй да непартийнӧй большевикъяс, способнӧй талантливӧй организаторъяс, йӧз, кодъяс преданнӧйӧсь миян странаын коммунизм стрӧитан делӧлы, коммунистическӧй партия делӧлы.

Став народсянь довериеӧн кытшалӧмӧн, массакӧд топыда йитчӧмӧн, местнӧй Сӧветъясса депутатъяс кутасны яляйтчыны миян ленинско-сталинскӧй партиялысь идеяяс, сӧветскӧй государстволысь мероприятиеяс олӧмӧ непосредственнӧй проводникъясӧн, аслас великӧй хозяин—Сӧветскӧй народлысь воля выразительясӧн.

Отв. ред. вежысь С. А. ПОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец". Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб. на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита №. 2529. Типография Наркомместпрома Коми АССР.